

Sygn. akt II CSK 283/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku P. K. - S.

przy uczestnictwie M. K.

o wpis własności na rzecz małżonków P. K. - S. i M. K.

na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej rozszerzonej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 grudnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 16 listopada 2012 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę
120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania M. K. złożył do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 listopada 2012 r. Zawarty w skardze wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania został oparty na przesłance oczywistej zasadności skargi oraz na występowaniu w skardze istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do ustalenia czy zawarcie umowy majątkowej małżeńskiej o rozszerzeniu wspólności majątkowej może prowadzić do sukcesji uniwersalnej w wyniku której wszystkie - z rodzajowo określonymi wyjątkami - prawa majątkowe przechodzą z majątków osobistych do majątku objętego wspólnością ustawową.

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wywodził z tego, że Sąd II instancji uznał, iż zawarcie umowy majątkowej małżeńskiej o rozszerzeniu wspólności majątkowej prowadzi do sukcesji uniwersalnej, mimo iż sukcesja uniwersalna dopuszczalna jest tylko w przypadkach w ustawie przewidzianych, a za swojego życia człowiek nie może rozporządzić całym swoim majątkiem.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawczynie P. S. - K. domagała się wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania, względnie o oddalenie skargi kasacyjnej, a w każdym przypadku o obciążenie uczestnika postępowania kosztami tego postępowania w całości w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce jedynie wówczas, gdy bez dokonania głębszej analizy dla przeciętnego prawnika jest widoczne, że podstawy skargi zasługują na

uwzględnienie, a zatem ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i przesądza to o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, niepubl.). Tak rozumianej oczywistości złożonej przez siebie skargi kasacyjnej przejawiającej się kwalifikowanym naruszeniem prawa przez Sąd odwoławczy uczestnik nie wykazał.

Należy też zwrócić uwagę na fakt, że skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z jednej strony wskazywał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, zaś z drugiej strony te same okoliczności i przepisy kreował jako podstawę oczywistej zasadności skargi. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oraz istotne zagadnienie prawne wywodzone z tych samych przepisów prawa i okoliczności, co do zasady wzajemnie się wykluczają. Jak podkreśla się w orzecznictwie już z samej istoty ustawowych przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wynika, że co do zasady nie mogą one występować jednocześnie. Jeżeli bowiem w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, od którego rozstrzygnięcia zależy wydanie prawidłowego orzeczenia co do istoty sprawy, to z natury rzeczy ewentualny błąd orzeczniczy popełniony przez sąd drugiej instancji nie może mieć charakteru oczywistego i podstawowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl.).

Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne było przedmiotem wypowiedzi doktryny, zagadnienie sukcesji uniwersalnej między małżonkami znalazło też wyraz w judykaturze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., I CSK 361/09, niepubl., uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1995 r., III CZP 32/95, publ. w OSNC 1995/6/98, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 r., III CZP 67/09, niepubl.).

Skarżący nie podał istotnych i przekonujących powodów pozwalających poddać w wątpliwość wcześniej wyrażone w judykaturze i piśmiennictwie.

Sąd Najwyższy nie dostrzegł z urzędu uchybień przemawiających za nieważnością postępowania.

Mając wszystko powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. *a contrario* w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 13 § 2 k.p.c. i art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 13 ust. 4 pkt 2 i § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., Nr 461) zasądzając od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni postępowania kwotę 120 zł tytułem wynagrodzenia fachowego pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym.

aw

jw